

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/72/2021
Identifikačné číslo spisu: 1515206578
Dátum vydania rozhodnutia: 28.02.2022
Meno a priezvisko: Mgr. Soňa Pekarčíková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:1515206578.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: JUDr. M. C., advokát, so sídlom Urbánkova 1562/6, 040 01 Košice, zastúpeného JUDr. Monikou Marjanovič, advokátkou, so sídlom Urbánkova 1562/6, 040 01 Košice, proti žalovanému:

EX CREDIT, a.s., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 36 572 586, zastúpenému advokátskou kanceláriou WERNER & Co. s.r.o., so sídlom Žitá 2/F, 851 07 Bratislava, IČO: 36 869 643, v mene ktorej koná JUDr. Andrej Werner, ako advokát a konateľ, o zaplatenie 20.962,31 Eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava V, pod sp. zn. 29Cb/126/2015, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 20. októbra 2020, č. k. 2Cob/3/2020 - 782, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a .
- II. Žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 2. mája 2019, č. k. 29Cb/126/2015 - 684, výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 19.643,54 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne od 01.02.2013 do zaplatenia a paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40 Eur, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Výrokom II. konanie vo zvyšku zastavil a výrokom III. priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 87,4 %.

2. Žalobou doručенou súdu prvej inštancie dňa 23.03.2015 sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy vo výške 20.962,31 Eur s príslušenstvom. Ako dôvod uplatneného nároku žalobca uviedol, že ako advokát poskytol žalovanému na základe generálnej plnej moci právne služby. Zmluva o poskytovaní právnych služieb nebola medzi zmluvnými stranami uzatvorená v písomnej forme a nedošlo ani k inej dohode o odmene advokáta za poskytnuté právne služby. Žalobca mal za to, že mu nárok na odmenu vznikol

v súlade s § 1 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb ako právo na tarifnú odmenu za vykonané právne úkony

v prospech klienta. Tarifná odmena bola advokátovi na základe dohody zmluvných strán vyplácaná pri ukončení spisu, buď v rámci exekučného konania alebo v prípade dobrovoľných úhrad v priebehu súdnych konaní alebo v čase pred podaním návrhu

na exekúciu formou priamych dobrovoľných úhrad zo strany žalovaných subjektov.

Na základe odvolania plnomocenstva zo strany žalovaného, ktoré bolo žalobcovi doručené dňa 12.09.2012, vykonal žalobca v súlade s § 13 Advokátskeho poriadku vyúčtovanie právnych služieb a odovzdal žalovanému právnu agendu. V rámci vyúčtovania právnych služieb bolo žalovanému zaslaných celkovo 6 faktúr podľa členenia právnej agendy vrátane faktúry č. 72012, ktorá je predmetom žaloby a týka sa agendy súdnych rozhodnutí

s priznanými trovami právneho zastúpenia advokátovi, ktorých originály boli po vypovedaní plnej moci na zastupovanie a vyúčtovaní právnych služieb odovzdané predsedovi predstavenstva spoločnosti žalovaného. Predmetom žaloby bola suma vo výške 20.962,31 Eur.

3. V konaní bol vydaný platobný rozkaz dňa 20. novembra 2015,

č. k. 29Cb/126/2015-262, voči ktorému podal žalovaný v zákonnej lehote odpor, ktorý odôvodnil tým, že nárok žalobcu uplatnený v žalobe neuznáva a vzniesol námietku premlčania s tým, že pohľadávka žalobcu je už čiastočne premlčaná.

4. Súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia svojho rozsudku skonštatoval, že udelením plnomocenstva zo strany žalovaného a jeho prijatím zo strany žalobcu došlo medzi stranami sporu k uzavretiu ústnej mandátnej zmluvy, na základe ktorej žalobca poskytoval žalovanému právne služby. Vzhľadom k tomu, že nedošlo k dohode o výške odmeny advokáta, súd prvej inštancie bol toho názoru, že žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie tarifnej odmeny podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách

a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej aj ako „Vyhláška“).

Tieto skutočnosti žalovaný v konaní pred súdom prvej inštancie nepopieral.

5. Napriek tomu, že bola výška tejto odmeny za konania, ktoré sú predmetom tohto sporu, žalovaným spochybňovaná, súd prvej inštancie mal za to, že sa jedná o otázku v konaní sporú. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na posledné späťvzatie zo strany žalobcu, kedy sa predmetom sporu stala suma vo výške 19.643,54 Eur, žalovaný na podporu svojich tvrdení nepredložil žiaden doklad, ktorým by svoje tvrdenia o tom, že žalobcov nárok v sume 19.643,54 Eur je uplatnený v nesprávnej výške, preukázal. Argumentácia žalovaného týkajúca sa nesprávnej výšky sumy 19.643,54 Eur, ktorá je žalobcom požadovaná zostala

len v rovine tvrdenia žalovaného. Vzhľadom na pasivitu žalovaného, súd prvej inštancie toto tvrdenie vyhodnotil ako účelovú obranu. Z výpovede JUDr. Bohumila Husťáka, súdneho exekútora, mal súd prvej inštancie za preukázané, že vymožené trovy právneho zastúpenia

a trovy právneho zastúpenia v exekúcii boli vyplácané priamo žalobcovi podľa návrhu oprávneného, nakoľko mu ich oprávnený nevyplácal, ktorú skutočnosť žalovaný ani nerozporoval.

6. Obrana žalovaného ďalej spočívala vo vznesení námietky premlčania v prípade časti žalovanej istiny súvisiacej so zastupovaním v konaniach vedených na Okresnom súde Nové Zámky, sp. zn. 9C/102/2010, na Okresnom súde Lučenec, sp. zn. 13Cb/202/2009, na Okresnom súde Spišská Nová Ves sp. zn. 1C/191/2010, na Okresnom súde Rimavská Sobota sp. zn. 8C/3/2011, na Okresnom súde Prešov, sp. zn. 17Ro/362/2010, na Okresnom súde Rožňava sp. zn. 10C/3/2011, na Okresnom súde Martin, sp. zn. 7Ro/203/2007, na Okresnom súde Žiar nad Hronom, sp. zn. 5C/113/2010. S týmto tvrdením sa súd prvej inštancie nestotožnil.

7. Ohľadom konania vedeného na Okresnom súde Prešov, sp. zn. 17Ro/362/2010,

na Okresnom súde Rožňava sp. zn. 10C/3/2011, na Okresnom súde Martin, sp. zn. 7Ro/203/2007 súd prvej inštancie zdôraznil, že žalobca uznal úhradu trov právneho zastúpenia a v tejto časti vzal žalobca žalobu späť. V prípade súdneho konania vedeného na Okresnom súde Žiar nad Hronom, sp. zn. 5C/113/2010 súd prvej inštancie nemal zo strany žalovaného za preukázané splnenie povinnosti uhradiť trovy právneho zastúpenia.

8. Za účelom vysporiadania sa so žalovaným vznesenou námietkou premlčania súd prvej inštancie ustálil ako deň rozhodujúci pre začiatok plynutia premlčacej doby deň nasledujúci po oznámení vypovedania

plnej moci zo strany žalovaného. Podľa názoru súdu prvej inštancie bol žalobca ako splnomocnenec oprávnený zastupovať žalovaného vo všetkých druhoch súdneho konania, t.j. od podania žaloby až do skončenia možného exekučného konania. Súd prvej inštancie vyjadril nesúhlas s názorom žalovaného, podľa ktorého plná moc zanikla právoplatnosťou príslušných súdnych rozhodnutí ako exekučných titulov. Na podporu svojho právneho názoru súd prvej inštancie poukázal na žalobcom predložené listiny -jednotlivo označené ako plnomocenstvo zo dňa 01.08.2005, 26.02.2007, 23.10.2009, 20.04.2011, v ktorých sa uvádza, že „zmocnenec je oprávnený na zastupovanie vo všetkých právnych veciach pred súdmi“.

9. V rámci zhrnutia považoval súd prvej inštancie za potrebné uviesť, že uzavretím mandátnej zmluvy bol založený záväzkový vzťah medzi podnikateľmi a pri jeho vzniku bolo zrejme s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týka podnikateľskej činnosti oboch strán sporu. Vzhľadom na uvedené sa premlčanie práva zo záväzkového vzťahu medzi podnikateľmi v danom prípade riadi ust. § 397 Obchodného zákonníka. Žalobcovi bolo vypovedanie plnomocenstva oznámené dňa 12.09.2012 (ktorý deň žalovaným nespochybný nebol) a odo dňa 13.09.2012 začala žalobcovi plynúť 4-ročná premlčacia doba, ktorá uplynula dňa 13.09.2016. Keďže žaloba bola podaná na súd prvej inštancie dňa 23.03.2015, t.j. v čase plynutia premlčacej doby, súd prvej inštancie uzavrel námietku premlčania vznesenú žalovaným ako nedôvodnú. Nakoľko žalobca svoj nárok preukázal listinnými dôkazmi, súd prvej inštancie žalobe v časti o zaplatenie sumy 19.643,54 Eur vyhovel.

V dôsledku čiastočného späťvzatia žaloby žalobcom v priebehu konania pred súdom prvej inštancie, tento vo zvyšku konanie zastavil podľa ust. § 145 ods. 2 C.s.p..

10. S prihliadnutím k tomu, že si žalobca v konaní uplatnil okrem istiny aj príslušenstvo vo forme úroku z omeškania, súd prvej inštancie žalobcovi priznal v súlade s ust. § 369 Obchodného zákonníka v spojení s ust. § 1 ods. 2 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 21/2013 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Obchodného zákonníka aj úrok z omeškania vo výške 8,75 %, a to odo dňa 01.02.2013, t.j. deň nasledujúci po dni splatnosti faktúry č. 72012.

11. Priznanie náhrady trov prvoinštančného konania vo výške 87,34 %, súd uskutočnil podľa ust. § 255 ods. 2 C.s.p.. Keďže žalobca v žalobe žiadal priznať sumu vo výške 20.962,31 Eur (100 %), ale súd prvej inštancie mu priznal sumu 19.643,54 Eur, úspech žalobcu v konaní bol 93,87 %. Neúspech žalobcu bol v rozsahu 6,13 % (zastavenie konania v časti 1.318,77 Eur). Po odpočítaní neúspechu žalobcu od úspechu, t.j. po pomernom rozdelení, súd prvej inštancie skonštatoval žalobcov nárok na náhradu trov konania v rozsahu 87,34 %.

12. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 20. októbra 2020, č. k. 2Cob/3/2020 - 782, výrokom I. rozsudok Okresného súdu Bratislava V zo dňa 2. mája 2019, č. k. 29Cb/126/2015-684, v napadnutých výrokoch I. a III. potvrdil s tým, že žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

13. Po preskúmaní rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nebolo možné vyhovieť. Preskúmaním súdneho spisu odvolací súd skonštatoval, že predmetom sporu bol nárok žalobcu titulom zmluvy o poskytovaní právnych služieb, ktorá nebola medzi zmluvnými stranami uzatvorená v písomnej forme. Na základe uvedenej skutočnosti vzniklo žalobcovi právo na tarifnú odmenu za vykonané právne úkony podľa § 1 odsek 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov.

14. Po zhrnutí záverov vyslovených súdom prvej inštancie odvolací súd za predmet odvolacieho konania považoval posúdenie, či pri namietaných odmenách je nárok premlčaný a či bol nárok priznaný v správnej výške, t.j. či bol preukázaný.

15. Odvolací súd sa nestotožnil s tvrdením žalovaného, že určenie splatnosti odmeny, ktorú si žalobca voči žalovanému za poskytnuté služby uplatňuje, treba posudzovať jednotlivo pri jednotlivých konaniach. Zhodne s názorom súdu prvej inštancie odvolací súd poukázal na skutočnosť, že plná moc nezanikla právoplatnosťou jednotlivých rozhodnutí, keďže plné moci boli udelené na zastupovanie vo všetkých právnych veciach, a teda aj vo vykonávanom konaní, resp. inom konaní (napr. o povolenie splátok) aj po právoplatnosti toho-ktorého rozhodnutia. Z dôkazov predložených v konaní, konkrétne výpisov z podnikateľského účtu žalobcu za roky 2006 a 2007,

mailovej komunikácie, exekučných návrhov a svedeckej výpovede JUDr. Bohumila Hustáka, mal odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie

za preukázané, že ak by nedošlo k vypovedaniu plnej moci, zmluvný vzťah by v prípade nedobrovoľnej úhrady povinných osôb pokračoval. Podľa odvolacieho súdu z dokazovania ďalej vyplynulo, že medzi stranami sporu bola dohoda, aby odmena bola vyplácaná žalobcovi buď formou dobrovoľnej úhrady povinných subjektov po skončení sporu alebo v rámci vymoženía pohľadávky v exekučnom konaní. Tým, že žalovaný iný spôsob úhrady nepreukázal, žalobcovi vzniklo po ukončení zmluvného vzťahu (vypovedanie plnej moci) právo na vyúčtovanie vzniknutých trov.

16. Podľa odvolacieho súdu boli nároky žalobcu uplatnené v 4-ročnej premlčacej lehote, od kedy sa právo mohlo vykonať, t.j. od vypovedania plnej moci. Tarifná odmena za vykonané úkony sa totiž stala splatná naraz v dôsledku výpovede. S poukazom na znenie ust. § 391 ods. 1 Obchodného zákonníka odvolací súd ustálil splatnosť pohľadávky žalobcu na moment doručenia výpovede plnej moci žalobcovi, tzn. 12.09.2012.

17. V rámci odôvodnenia svojho rozsudku odvolací súd upriamil pozornosť na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 20.06.2018, č. k. III. ÚS 125/2018-26

(ďalej aj ako „Nález“), ktorý považoval za aplikovateľný na prejednávany spor v súvislosti s otázkou začatia plynutia premlčacej lehoty, keďže žalobca poskytoval žalovanému právne služby na základe generálnej plnej moci, teda nejde o vykonanie konkrétnych úkonov právnej služby ani o postupné plnenie príkazu, ale o právne zastupovanie strany od podania žaloby až do vymoženía jej pohľadávky v exekučnom konaní, čo bolo zmyslom a účelom mandátnej zmluvy.

18. Z Nálezu podľa odvolacieho súdu vyplývalo, že ústavný súd posudzoval sťažnosť sťažovateľky, ktorá si uplatnila nárok na odmenu za poskytovanie právnych služieb.

Ústavný súd konštatoval, že záver konajúceho súdu, podľa ktorého sa každý jednotlivý úkon právnej služby premlčuje samostatne, možno považovať za arbitrárny, pretože začiatok premlčacej doby vychádzajúc z predmetu príkazu možno viazať na okamih splnenia alebo vykonania príkazu, resp. zániku príkaznej zmluvy.

19. Odkazom na závery vyslovené v Náleze odvolací súd za rozhodný považoval okamih zániku zmluvného vzťahu (k splneniu v namietaných veciach nedošlo).

20. K tvrdeniu žalovaného, že za právne služby v konaniach špecifikovaných v odvolaní uhradil žalobcovi odmenu v hotovosti, odvolací súd uviedol, že toto v konaní nepreukázal. Odvolací súd zdôraznil, že pokiaľ má strana sporu záujem byť v konaní úspešná, nestačí

len niečo tvrdiť, ale svoje tvrdenia musí preukázať. V tejto súvislosti odvolací súd upozornil aj na § 366 C.s.p., podľa ktorého dôkazy musia byť predložené, resp. navrhnuté

do rozhodnutia súdom prvej inštancie a ak sú predložené v odvolacom konaní, ide o novoty v odvolacom konaní, na ktoré sa v zásade neprihliada.

21. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd posúdil rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti (vrátane výroku o náhrade trov konania) ako vecne správny, a preto ho v súlade s ust. § 387 ods.

1 C.s.p. potvrdil. Náhradu trov odvolacieho konania priznal odvolací súd úspešnému žalobcovi v plnom rozsahu podľa ust. § 396 ods. 2 C.s.p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 C.s.p..

22. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj ako „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil tým, že sa jedná o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým

sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.), a ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p.).

23. V rámci dovolania žalovaný uviedol, že konajúce súdy sa v súvislosti so vznesenou námietkou premlčania zaoberali nasledovnými právnymi otázkami:

a. „Kedy vzniká nárok advokáta na odmenu za poskytnuté právne služby

v základnom (právo nachádzajúcom) konaní, ak advokát bez písomnej zmluvy o poskytovaní právnych služieb a bez dohody o výške odmeny za poskytovanie právnych služieb zastupuje klienta v komplexe sporových konaní a následných exekučných konaní na základe generálnej plnej moci?

b. O aký druh odmeny za poskytovanie právnych služieb v zmysle vyhlášky

č. 655/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov ide, ak advokát mal mať nárok na odmenu za poskytovanie právnych služieb zodpovedajúcu výške tarifnej odmeny iba v prípade, ak protistrana

klienta uhradila túto tarifnú odmenu

v rámci náhrady trov konania dobrovoľne po právoplatnom súdnom rozhodnutí alebo táto čiastka bola vymožená v exekučnom konaní?

c. Aký vplyv na takto dojednanú odmenu za poskytnutie právnych služieb má odvolanie plnej moci klientom počas prebiehajúceho konania (súdneho alebo exekučného)?“.

24. Dovolateľ je toho názoru, že k uvedeným právnym otázkam neexistuje ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu, v dôsledku čoho považoval dovolací dôvod podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. za daný. Zodpovedanie uvedených právnych otázok zo strany všeobecných súdov dovolateľ videl v konštatovaní, že nárok na zaplatenie tarifnej odmeny žalobcu vznikol v danom prípade až na základe vymoženia trov právneho zastúpenia v exekučnom konaní, resp. dobrovoľnej úhrady protistrany. S prihliadnutím k uvedenému konštatovaniu konajúce súdy dospeli k záveru, že odvolanie plnej moci žalovaným ešte pred skončením jednotlivých exekučných konaní vylučuje jeho námietku premlčania a naopak privodilo vznik nároku na zaplatenie odmeny žalobcu za poskytnuté právne služby do odvolania plnej moci. Uvedené právne posúdenie považuje dovolateľ za nesprávne.

25. Dovolateľ poukázal na tvrdenie žalobcu, podľa ktorého jeho odmena za poskytnutie právnych služieb mala byť plnená protistranami žalovaného, tzn. nie dovolateľom samotným. Uvedené tvrdenie žalobcu podľa dovolateľa konajúce súdy nezohľadnili, pretože z neho vyplýval nárok žalobcu na zaplatenie svojej odmeny iba v prípade, ak budú dovolateľovi uhradené alebo budú v jeho prospech vymožené ako trovy právneho zastúpenia.

Nárok na odmenu za poskytnutie právnych služieb aj v prípade, ak nedôjde k jej dobrovoľnej úhrade alebo jej vymožením, žalobca v priebehu doterajšieho konania podľa dovolateľa netvrdil ani nepreukázal. Rovnako žalobca netvrdil ani vznik nároku na odmenu v prípade, kedy žalovaný zastúpený žalobcom v základnom konaní nebol úspešný (napr. zamietnutie žaloby).

26. Vzhľadom na uvedené dovolateľ vyjadril presvedčenie, že súdy nižších inštancií mali žalobcom uplatnený nárok posúdiť z pohľadu možnej podielovej odmeny advokáta v zmysle ust. § 7 a ust. § 8 Výhlášky. V tejto súvislosti dovolateľ nastolil otázku: „Aké právne dôsledky by malo odvolanie plnej moci v prípade dojednaní podielovej odmeny medzi sporovými stranami?“, ktorej riešenie videl v rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 05.05.2010,

sp. zn. 1Obdo/7/2010, podľa ktorého: „V prípade skončenia zmluvného vzťahu odvolaním plnomocenstva skôr ako dôjde k výsledku v zastupovanej veci v prípade dohodnutej paušálnej odmeny pre celé konanie a podielovej odmeny pri procesnom úspechu, nepatrí advokátovi tarifná odmena.“ Z opatrnosti dovolateľ uvedený ojedinelý rozsudok Najvyššieho súdu SR nepovažuje za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu podľa ust. § 421 ods. 1

písm. a/ C.s.p., ale opiera dovolanie aj o tento dovolací dôvod.

27. Z rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 05.05.2010, sp. zn. 1Obdo/7/2010, dovolateľ formuloval právny názor, že odvolaním plnej moci nemá advokát viac nárok na podielovú odmenu a súčasne nemá ani nárok na tarifnú odmenu (samozrejme, ak sa advokát a klient nedohodli inak; napr. advokát pamätal na takúto možnosť v zmluve o poskytovaní právnych služieb a dojednal si pre tento prípad inú formu odmeny). Podľa názoru dovolateľa mali teda súdy nižších inštancií posúdiť žalobcom tvrdenú dohodu o odmene za poskytované právne služby ako dohodu o podielovej odmene a túto odmenu (ak bola dojednaná platne) žalobcovi vôbec nepriznať z dôvodu predčasného ukončenia poskytovania právnych služieb vo forme odvolania plnej moci.

28. Pre prípad posúdenia odmeny žalobcu dovolacím súdom ako založenej dohodou o tarifnej odmene, resp. ako tzv. mimozmluvnú odmenu, podľa ust. § 1 ods. 2 Výhlášky, dovolateľ vyslovil otázku v nasledovnom znení: „Či splatnosť tejto odmeny nastala

až odvolaním plnej moci dovolateľom alebo už skôr momentami právoplatnosti jednotlivých súdnych rozhodnutí v základných konaniach?“ Z dôvodu absencie ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, dovolateľ považoval za naplnený dovolací dôvod podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p..

29. V ďalšom dovolateľ uviedol, že si je vedomý existencie rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 23.04.2020, sp. zn. 5Cdo/102/2018, z ktorého vyplýva: „Ak činnosť advokáta spočíva v poskytovaní právnych služieb pri uplatňovaní nároku klienta a príkaz klienta

nie je obmedzený len na určité právne úkony, pričom medzi advokátom a klientom nebolo dohodnuté

inak, nárok advokáta na odmenu sa nepremlčuje samostatne za každý jednotlivý úkon právnej služby, ale vykonaním celej činnosti, spočívajúcej v právnych službách, ku ktorým sa advokát zaviazal.“ Uvedený rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5Cdo/102/2018, dovolateľ však ako jednotlivé rozhodnutie dovolacieho súdu nepovažuje za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu. Okrem uvedeného dovolateľ apeloval na odlišnosti skutkového základu od prejednávaneho sporu. S vysloveným právnym názorom, že sa premlčanie neposudzuje z pohľadu jednotlivých úkonov právnej služby, ale z pohľadu ukončenia konania, dovolateľ vyjadril súhlas.

30. Dovolateľ špeciálne upozornil na skutočnosť, že žalobca zastupoval dovolateľa na základe generálnej moci (dokonca viacerých - podľa rozsudku súdu prvej inštancie až štyroch rôznych plných mocí, ktorých vzájomným vzťahom sa sudy nižších inštancií vôbec nezaoberali) s mimoriadne širokým obsahom v komplexe súdnych konaní a následne aj v exekučných konaniach. Dôraz dovolateľ kládol na to, že žalobca a žalovaný nemali medzi sebou uzavretú písomnú zmluvu o poskytovaní právnych služieb, ani sa písomne nedohodli na výške odmeny za poskytovanie právnych služieb a jej splatnosti. Z obsahu generálnej plnej moci rovnako nebolo možné určiť výsledok konania, nakoľko predmetom právneho zastúpenia mohlo byť v podstate čokoľvek. Podľa názoru dovolateľa sa jedná o tak dôležité skutkové okolnosti, na základe ktorých je vyššie uvedené rozhodnutie najvyššieho súdu neaplikovateľné.

31. Uvedomujúc si aj existenciu rozhodnutí Ústavného súdu SR, sp. zn. III. ÚS 125/2018 a III. ÚS 339/2010, dovolateľ tieto rovnako nekvalifikoval ako rozhodovaciu prax dovolacieho súdu a s ohľadom na splnenie predpokladov vyžadovaných zákonom pre dovolací dôvod ich nevyhodnotil ako relevantné, pretože dovolací súd má na ne pri riešení otázky len prihliadnuť. S odkazom na vyššie uvedené podstatné skutkové odlišnosti prejednávaneho sporu dovolateľ považuje rozhodnutia Ústavného súdu SR za neaplikovateľné.

32. Argumentáciu týkajúcu sa nesprávneho právneho posúdenia dovolateľ rozšíril aj na aplikovateľnosť plnomocenstva, resp. plnomocnstiev žalobcu na všetky fázy civilného procesu, teda nie len na konanie právo nachádzajúce, ale aj na konanie vykonávajúce (pozn. slovné spojenie „konanie pred súdmi“). Dovolateľ apeloval na to, že zo žiadnej časti akéhokoľvek plnomocenstva nemožno vyvodiť záver o dohode žalobcu a dovolateľa o splatnosti jeho odmeny až po úspešnom skončení exekučného konania, ktoré prebieha predovšetkým pred súdnym exekútorom, a nie súdom. S prihliadnutím na uvedené dovolateľ je toho právneho názoru, že odmena za splnenie záväzku poskytnúť právnu službu spočívajúcu v zastúpení v konaní je splatná momentom ukončenia tohto konania, resp. jeho samostatnej fázy. Sudy nižších inštancií podľa dovolateľa opomenuli posúdenie samostatnosti jednotlivých fáz civilného procesu (sporového konania a exekučného konania).

33. Oprávnenie žalobcu zastupovať dovolateľa v exekučných konaniach, ešte podľa dovolateľa neznamená, že odmena za právne zastúpenie v základnom súdnom konaní mu nevznikla ukončením tejto fázy civilného procesu. Poukazovanie vymožených čiastok trov právneho zastúpenia na účet žalobcu dovolateľ vyhodnotil ako bežnú prax, kde advokát plní len úlohu platobného miesta a prijíma peňažné prostriedky pre svojho klienta.

Inými slovami, nejednalo sa o dohodnutý spôsob a splatnosť odmeny žalobcu. Na podporu svojej argumentácie dovolateľ poukázal českú právnu teóriu a českú judikatúru, konkrétne na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 26.06.2008, sp. zn. 33Odo/670/2006 a rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 30.10.2012, sp. zn. 33Cdo/4319/2011.

34. V závere dovolania žalovaný navrhol, aby dovolací súd zmenil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu tak, že žalobu žalobcu zamietne a prizná dovolateľovi trovy prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania alternatívne dovolateľ navrhol, aby napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spolu s rozsudkom súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

35. Žalobca vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že dovolanie žalovaného založené na dovolacom dôvode podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. považuje za neprípustné, pretože neoznačil žiadne rozhodnutie dovolacieho súdu vo vzťahu, ku ktorému by sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v právnej otázke, od ktorej vyriešenia záviselo jeho rozhodnutie. Podporne žalobca poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.01.2021, sp.

zn. 7Cdo/138/2019. V prípade dovolateľom uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. žalobca upriamil pozornosť na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 23.04.2020, sp. zn. 5Cdo/102/2018. Nepripustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. žalobca odôvodnil tým, že dovolateľom nastolené právne otázky už boli v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešené a zaoberal sa nimi aj Ústavný súd SR vo svojom rozhodnutí, sp. zn.

III. ÚS 125/2018. Vzhľadom na uvedené žalobca navrhol dovolaciemu súdu, aby dovolanie žalovaného ako neprípustné odmietol alebo zamietol.

36. K nesprávne právnemu posúdeniu tvrdenému dovolateľom, že súdy nižších inštancií mali posúdiť žalobcom uplatnený nárok predovšetkým z pohľadu možnej podielovej odmeny advokáta v zmysle § 7 a § 8 Vyhlášky, žalobca uviedol, že sa jedná len o polemiku dovolateľa so závermi všeobecných súdov, ktoré mali v konaní za preukázaný nárok žalobcu na tarifnú odmenu. Uvedenú argumentáciu dovolateľa žalobca považuje za uplatnenie nového prostriedku procesnej obrany, ktorý žalovaný neuplatnil včas, preto by ho dovolací súd nemal brať do úvahy. Na doplnenie žalobca uviedol, že predpokladom nároku advokáta

na podielovú odmenu je dohoda zmluvných strán, avšak k takejto dohode medzi žalobcom a žalovaným nikdy nedošlo. Okrem iného žalobca upozornil, že existenciu takejto dohody dovolateľ tak v konaní pred súdom prvej inštancie ako ani v odvolacom konaní netvrdil

a ani nepreukázal. Neexistencia dohody o podielovej odmene bola medzi sporovými stranami nesporná.

37. Ako bolo v konaní preukázané, žalobca so žalovaným ústne uzavrel zmluvu o poskytovaní právnej pomoci, kde nebola dohodnutá odmena, a preto bol dovolateľ povinný uhradiť žalobcovi trovy právneho zastúpenia podľa advokátskej tarify. Ukončenie právneho zastúpenia z dôvodov na strane dovolateľa, nemôže podľa žalobcu ísť na ťarchu advokáta a zbaviť ho práva na odmenu za právne služby reálne poskytnuté do doby ukončenia zastupovania. Otázka priznania podielovej odmeny, ktorej existencia v konaní nebola

ani stranami sporu tvrdená podľa názoru žalobcu vôbec neprichádza do úvahy.

38. V rámci svojho vyjadrenia žalobca ďalej uviedol, že trovy právneho zastúpenia, tzv. prísudky, boli žalobcovi vyplácané výlučne povinnými subjektmi a exekútorom

po vymožení pohľadávky v exekučnom konaní, a to vo výške určenej a vypočítanej v súlade s ustanoveniami Vyhlášky. Ďalej žalobca argumentoval tým, že advokát má nárok

na zaplatenie trov právneho zastúpenia vo výške tarifnej odmeny. Na priznanie tejto odmeny podľa žalobcu nemôže mať vplyv, že by odmena bola nevymožiteľná. Žalobca trvá na tom, že jeho nárok uplatnený žalobou je bez akýchkoľvek pochybností daný v súlade s tarifnou odmenou, ktorá sa stala voči dovolateľovi splatná výpoveďou plnej moci

(rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 23.04.2020, sp. zn. 5Cdo/102/2018, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 20.06.2018, č. k. III. ÚS 125/2018-26). Dovolateľ akoby prehliadal to, že predmetom konania sú neuhradené trovy právneho zastúpenia vyčíslované

a aj priznané ako tarifná odmena v súdnych rozhodnutiach a exekučných návrhoch.

39. Pre úplnosť žalobca zdôraznil, že advokát má vždy voči klientovi nárok na úhradu tarify bez ohľadu na výsledok súdneho sporu (s výnimkou podľa ust. § 24 ods. 6 zákona

č. 586/2003 Z. z. o advokácii, t.j. len v prípade, že nepostupoval s odbornou starostlivosťou)

z čoho je jednoznačné, že procesný neúspech žalobcu, tak ako sa to snaží dovolateľ vyvodiť nemá žiadny vplyv na povinnosť klienta uhradiť advokátovi tarifnú odmenu. Na doplnenie žalobca poukázal na znenie ust. § 24 ods. 3 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii, v zmysle ktorého sa odmena advokáta určuje na základe dohody medzi advokátom a klientom;

ak nedôjde k dohode, patrí advokátovi tarifná odmena.

40. K dovolateľom tvrdenému pochybeniu odvolacieho súdu, ktorý na námietku premlčania žalovaného neprihliadol, čím vec nesprávne právne posúdil, žalobca uviedol,

že súdy oboch inštancií sa so vznesenou námietkou premlčania vysporiadali, a rovnako

aj s otázkou splatnosti trov právneho zastúpenia v súlade s rozhodovacou praxou Ústavného súdu SR.

41. V súvislosti s popretím skutkových tvrdení protistrany (§ 151 C.s.p.) a sudcovskou koncentráciou žalobca poukázal na repliku a dupliku žalovaného k žalobe, kde tento

pri riadnom poučení o sudcovskej koncentrácii konania skutkové tvrdenia žalobcu nepoprel

a spochybnil iba výšku žalovanej pohľadávky, keď žiadal zohľadniť jeho kompenzačné námietky. Právny základ žalovanej pohľadávky nebol zo strany dovolateľa v tomto konaní nikdy spochybnený.

42. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej aj ako „dovolací súd“) [(ust. § 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalovaný v súlade s ust. § 429 ods. 1 C.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (ust. § 443 C.s.p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť (ust. § 447 písm. c/, f/ C.s.p.).

43. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku.

44. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C.s.p. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (k tomu viď napr. III. ÚS 474/2017). V tejto súvislosti osobitne platí, že len dovolací súd bude rozhodovať o naplnení predpokladov prípustnosti dovolania definovaných v § 421 ods. 1 C.s.p. (rovnako aj I. ÚS 438/2017).

45. Podľa ust. § 419 C. s. p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ust. § 420 a § 421 C. s. p.. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, je otázkou zákonnosti a jej riešenie patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012). V tejto súvislosti osobitne platí, že len dovolací súd bude rozhodovať o naplnení predpokladov prípustnosti dovolania definovaných v § 421 ods. 1 C.s.p. (rovnako aj I. ÚS 438/2017).

46. Podľa žalovaného napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení vecí, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p.), a od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.).

47. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 C. s. p., rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 C. s. p.). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 C. s. p., má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C. s. p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ

sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

48. Dovolací súd však nie je vymedzením prípustnosti viazaný a skúma ju sám, nakoľko nemôže byť viazaný tým, o ktorý prípad právnej otázky podľa § 421 ods. 1 C. s. p. oprel dovolateľ prípustnosť dovolania (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 9. júna 2020, č. k. I. ÚS 51/2020).

49. Podľa § 428 C. s. p., dovolateľ musí v dovolaní popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

50. Podľa § 432 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení vecí. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie vecí, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

51. Podľa ust. § 421 ods. 1 C. s. p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola riešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

52. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa ust. § 447 písm. f/ C. s. p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní

náležite vymedziť dovolací dôvod (ust. § 421 C. s. p. v spojení s ust. § 432 C. s. p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

53. Dovolací súd ďalej uvádza, že právnou otázkou, ktorá je rozhodujúca pre splnenie zákonnej podmienky prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C. s. p., sa rozumie otázka hmotnoprávna - ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine - ako aj otázka procesnoprávna, ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení

(k tomu vid' aj 3Cdo/158/2017). Zároveň právnou otázkou (od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu) je potrebné koncipovať jednak spôsobom uvedeným v ustanovení § 432 ods. 2 C. s. p., no zároveň aj dostatočne všeobecným spôsobom tak, aby vôbec bolo možné konštatovať, že vo vzťahu ku konkrétnej otázke skutočne existuje alebo neexistuje ustálená/rozdielna rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Tento záver vyplýva aj z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 15. apríla 2020, sp. zn.

III. ÚS 123/2020, podľa ktorého už zo samotného znenia § 421 C. s. p. je možné vyvodiť, že vzhľadom na skutočnosť, že od vymedzenia právnej otázky sa odvíja dovolací prieskum, a to v rozsahu, či sa od nej odvolací súd v rámci jej vyriešenia odklonil, riešil ju rozdielne alebo ju ešte neriešil, je pri jej formulácii nevyhnutný predpoklad jej „zovšeobecnenia“.

54. Pokiaľ v dovolaní vymedzená otázka, ktorú má podľa dovolateľa posudzovať dovolací súd, predstavuje skutkovú otázku, nie je splnená zákonná podmienka prípustnosti dovolania uvedená v ustanovení § 421 ods. 1 C. s. p. a takúto otázku nie je dovolací súd oprávnený vo svojom rozhodnutí riešiť.

55. Dovolateľ v rámci dovolania formuloval nasledovné otázky:

a. „Kedy vzniká nárok advokáta na odmenu za poskytnuté právne služby v základnom (právo nachádzajúcom) konaní, ak advokát bez písomnej zmluvy o poskytovaní právnych služieb a bez dohody o výške odmeny za poskytovanie právnych služieb zastupuje klienta v komplexe sporových konaní a následných exekučných konaní na základe generálnej plnej moci?“

b. O aký druh odmeny za poskytovanie právnych služieb v zmysle vyhlášky

č. 655/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov ide, ak advokát mal mať nárok na odmenu za poskytovanie právnych služieb zodpovedajúcu výške tarifnej odmeny iba v prípade, ak protistrana klienta uhradila túto tarifnú odmenu

v rámci náhrady trov konania dobrovoľne po právoplatnom súdnom rozhodnutí alebo táto čiastka bola vymožená v exekučnom konaní?

c. Aký vplyv na takto dojednanú odmenu za poskytnutie právnych služieb

má odvolanie plnej moci klientom počas prebiehajúceho konania

(súdneho alebo exekučného)?

d. Aké právne dôsledky by malo odvolanie plnej moci v prípade dojednania podielovej odmeny medzi sporovými stranami?

e. Či splatnosť tejto odmeny nastala až odvolaním plnej moci dovolateľom alebo už skôr momentami právoplatnosti jednotlivých súdnych rozhodnutí v základných konaniach?“

56. Z obsahu dovolania dovolací súd zistil, že dovolateľ vyvodzoval prípustnosť dovolania predovšetkým z ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. a len z opatrnosti v prípade štvrtej položenej otázky uviedol aj dovolací dôvod podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p..

57. Dovolací súd považuje za potrebné v prvom rade zhrnúť okolnosti predmetného sporu. Žalobca v postavení advokáta vykonával pre žalovaného, ako klienta, právne služby

bez písomne uzavretej dohody o poskytovaní právnych služieb, teda len na základe generálnej plnej moci, prípadne viacerých plnomocenstiev, a to vo viacerých súdnych konaniach, ktoré v prípade dobrovoľného neuhradenia právoplatne priznaných pohľadávok a s tým spojených trov konania protistranami vyústili do exekučných konaní. Žalovaný žalobcovi vypovedal plnú moc v čase, kedy trovy právneho zastúpenia neboli zo strany povinných osôb dobrovoľne uhradené, resp. nedošlo k vymoženiu pohľadávok a s nimi súvisiacich trov konania (vrátane trov právneho zastúpenia), preto si žalobou žalobca voči žalovanému uplatnil nárok na náhradu tarifnej odmeny za poskytnuté právne služby do vypovedania plnej moci.

58. Dovolací súd zároveň dodáva, že priznaním trov konania, ktorých súčasťou sú aj trovy právneho

zastúpenia, v súdnom konaní nárok na ich vyplatenie vzniká priamo strane sporu, ktorá bola v konaní úspešná. Určenie advokáta súdom, na účet ktorého majú byť trovy konania neúspešnou stranou sporu poukávané, je len určením platobného miesta, a nie osoby, ktorá má nárok na ich zaplatenie, resp. osoby oprávnenej tieto trovy konania v ďalších konaniach uplatňovať voči osobám, ktorým bola táto povinnosť uložená súdom (rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/12/2006, sp. zn. 2Cdo/205/2009).

59. Dovolací súd v súvislosti s prvou položenou otázkou (bod. 55 písm. a/ tohto rozhodnutia) konštatuje, že táto úzko súvisí s otázkou piatou (bod. 55 písm. e/ tohto rozhodnutia), ako aj čiastočne s treťou odhliadnuc konkrétne skutkové okolnosti,

resp. ustálenú obyčaj nároku advokáta na odmenu - bod. 55 písm. c/ tohto rozhodnutia), pretože jej základom je určenie okamihu vzniku nároku advokáta na odmenu

za poskytnuté právne služby v komplexe viacerých konaní, resp. určenie okamihu splatnosti odmeny v prípade, ak došlo k odvolaniu udelenej plnej moci. Tieto právne otázky tvoria podľa dovolateľa dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1

písm. b/ C.s.p., keďže je dovolateľ názoru, že rozsudok Najvyššieho súdu SR

zo dňa 23.04.2020, sp. zn. 5Cdo/102/2018 nemôže predstavovať ustálenú rozhodovaciu prax.

60. Ohľadom vysvetlenia pojmu „ustálená rozhodovacia prax“ najvyšší súd prioritne odkazuje na rozhodnutie zo dňa 06.03.2017, sp. zn. 3Cdo/6/2017, kde sa uvádza: „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú ako judikáty publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR. Do tohto pojmu možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca

aj jednotlivito v doposiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali“.

S prihliadnutím na čl. 3 C.s.p. do pojmu ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu treba zahrnúť aj rozhodnutia Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva, prípadne Súdneho dvora Európskej únie. Rozhodnutia súdov iných štátov, a teda ani rozhodnutia Ústavného súdu ČR a Najvyššieho súdu ČR pod tento pojem nespádajú.“

61. Na potvrdenie správnosti vyššie uvedeného záveru dovolací súd poukazuje na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 6. októbra 2020, č. k. I. ÚS 115/2020, publikovaný v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky,

pod č. 33/2020 (ďalej len „nález“). V náleze Ústavný súd SR konštatuje, že: „Pojem „otázka vyriešená“ treba preto vykladať v zmysle „vyriešená ustálená“; iná interpretácia v zásade neprichádza do úvahy. Na posúdenie, či ide o otázku už vyriešenú ustálená, treba potom aplikovať výklad najvyššieho súdu o ustálenej praxi dovolacieho súdu. Podľa najvyššieho súdu „ustálená rozhodovacia prax najvyššieho súdu je vyjadrená predovšetkým

v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované

v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky.

Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali.“ (pozri rozhodnutia najvyššieho súdu

sp. zn. 3 Cdo 6/2017, 3 Cdo 158/2017, 4 Cdo 95/2017, 5 Cdo 87/2017, 6 Cdo 21/2017,

6 Cdo 129/2017, 8 Cdo 33/2017). Inak povedané, pokiaľ nejde o rozhodnutie publikované

v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky

(relevantné sú aj staršie zbierky, pozri rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 29/2017

z 24. januára 2018), tak možno za ustálenú prax považovať aj nepublikované rozhodnutie, ale musí spĺňať ďalšie predpoklady, a to (i) buď je tento názor vyjadrený opakovane

vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach, alebo (ii) názor je vyjadrený aj v jednotlivom nepublikovanom rozhodnutí, ale na toto rozhodnutie (resp. právny názor v ňom vyjadrený) nadviazali niektoré neskôr vydané rozhodnutia, t. j. opäť musí ísť o akceptáciu právneho názoru vo viacerých ďalších rozhodnutiach najvyššieho súdu. Z uvedených rozhodnutí vyplýva, že pokiaľ najvyšší súd odkazuje na nepublikované rozhodnutia,

malo by ísť o „viacero“ takýchto rozhodnutí.“

62. Aj keď dovolateľ v dovolaní vyslovil opačný názor, dovolací súd konštatuje, že rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 23.04.2020, sp. zn. 5Cdo/102/2018 (vzhľadom aj na vyššie uvedené), bez akýchkoľvek pochybností predstavuje ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu a dáva odpoveď na dovolateľom formulované otázky (prvá v spojení s piatou, resp. reštriktívne vykladanou aj otázkou treťou, pre prípad odmeny právneho zastúpenia nenadväzujúcej na konkrétne skutkové okolnosti dojednania odmeny; viď bod 55 písm. a/, c/, d/ tohto rozhodnutia).

63. V rámci rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 23.04.2020, sp. zn. 5Cdo/102/2018, ktorý bol publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR 1/202 pod č. 6 bola vyslovená právna veta: „Ak činnosť advokáta spočíva v poskytovaní právnych služieb klientovi v konaní pred súdom bez obmedzenia, potom právo na tarifnú odmenu advokáta za jednotlivé úkony právnej služby pri vypovedaní zmluvy klientom sa premlčuje ako celok uplynutím premlčacej doby začínajúcej plynúť po doručení výpovede advokátovi.“

64. Dovolací súd zdôrazňuje, že z povahy činností, ktoré sú charakterizované ako výkon advokácie vyplýva, že okamih, v ktorom sa dovršuje činnosť, za ktorú má byť poskytovaný ekvivalent zo strany klienta ako prijímateľa právnej služby je spravidla rôzny v závislosti od druhu poskytovaných právnych služieb. Takto môže ísť o hľadisko uplynutia určitého času, počas ktorého je služba poskytovaná dosiahnutím dojednaného výsledku, ku ktorému činnosť advokáta smeruje a pod.

65. V prejednávacom spore žalobca zastupoval dovolateľa na základe generálnej plnej moci vo viacerých súdnych konaniach a následne aj v exekučných konaniach, písomná zmluva o poskytovaní právnych služieb absentovala, teda medzi sporovými stranami nebola dohodnutá výška odmeny za poskytovanie právnych služieb ani jej splatnosť, avšak

ako je zo skutkových okolností zrejmé, strany postupovali v zmysle zaužívanej a špecifickej obyčaje. Preto ak v prípade, že činnosť advokáta spočívala v poskytovaní právnych služieb pri uplatňovaní viacerých nárokov a príkazov klienta, kedy advokát nebol obmedzený

len na určité právne úkony, pričom medzi advokátom a klientom nebolo dohodnuté inak, nárok advokáta na odmenu sa nepremlčuje samostatne za každý jednotlivý úkon právnej služby, ale vykonaním celej činnosti spočívajúcej v právnych službách, ku ktorým

sa advokát zaviazal na základe generálnej plnej moci (prípadne viacerých plných mocí)

vo viacerých konaniach. Pre úplnosť dovolací súd precizuje, že ak je začiatok plynutia premlčacej doby pri odmene advokáta za všetky úkony právnej služby v celosti, určený

na deň doručenia výpovedania plnej moci udelenej advokátovi, to znamená, že týmto dňom sa právo mohlo vykonať prvýkrát. Inými slovami prvým dňom, kedy sa právo mohlo vykonať, je deň splatnosti pohľadávky, teda deň doručenia výpovedania plnej moci udelenej advokátovi.

66. Týmto je na prejednávaný spor plne aplikovateľný rozhodovacou praxou dovolacieho súdu judikovaný právny záver, ktorý je vyslovený v rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 23.04.2020, sp. zn. 5Cdo/102/2018 publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR 1/2021 pod č. 6, ktorý dáva odpoveď na právne otázky dovolateľa týkajúce sa vzniku nároku na odmenu advokáta v komplexe sporových konaní, odvolania plnej moci počas prebiehajúcich konaní a následne určenia splatnosti nároku na odmenu advokáta. Uvedené právne závery sú podporne vyslovené aj v náleze Ústavného súdu SR

zo dňa 20. júna 2018, sp. zn. III. ÚS 125/2018.

67. S poukazom na vyššie uvedenú ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, prípustnosť dovolacieho dôvodu podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. nie je daná.

Dovolací súd zároveň uzatvára, že napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu v prejednávanom spore nedošlo k odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p., z ktorého dôvodu je dovolanie dovolateľa vzhľadom na vyššie uvedené právne závery neopodstatnené.

68. V súvislosti s druhou právnou otázkou nastolenou dovolateľom (bod 55. písm. b/ tohto rozhodnutia) je možné konštatovať, že táto je úzko spätá so skutkovými zisteniami

(a nie právnym posúdením), ktorá nemôže založiť prípustnosť dovolania v tejto časti.

Tento záver vyplýva aj zo skutočností, že otázka posúdenia aplikácie konkrétneho generálneho plnomocenstva udeleného žalobcovi na zastupovanie žalovaného

aj na vykonávanie konanie, môže byť predmetom len konkrétneho jedného sporového konania, z čoho je zrejmé, že takáto otázka nemôže byť predmetom skoršej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Z tohto dôvodu, nemohol dovolací súd uskutočniť meritórny dovolací prieskum takto formulovanej dovolacej otázky. Okrem toho, dovolací súd tieto tvrdenia dovolateľa považoval skôr ako prejav nesúhlasu so schválením nároku žalobcu

na odmenu za poskytnutie právnych služieb vo forme tarifnej odmeny aj v prípade, ak protistrana klienta neuhradila tarifnú odmenu v rámci náhrady trov konania dobrovoľne po právoplatnom súdnom rozhodnutí alebo v rámci exekučného konania.

69. Dovolací súd zároveň konštatuje, že záver o neprípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C.s.p. pri riešení tzv. skutkových otázok zaujal už vo svojich skorších rozhodnutiach (v podrobnostiach viď aj 1Obdo/47/2017, 4Obdo/45/2017 a 5Obdo/22/2017), zotrúva na ňom a nevidí dôvod, aby sa od neho v rozhodovanej veci odklonil.

70. Osobitne dáva dovolací súd do pozornosti uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 5. septembra 2018, sp. zn. II. ÚS 416/2018, ktorým bolo úspešne podrobené testu ústavnosti uznesenie najvyššieho súdu z 25. apríla 2018, sp. zn. 5Obdo/22/2017, a v ktorom ústavný súd skonštatoval, že „mu nepatrí nahrádzať právne názory najvyššieho súdu a pokiaľ závery najvyššieho súdu v otázke prípustnosti dovolania vzhľadom na skutkový stav

nie sú zjavne svojvoľné alebo nelogické, či z iného dôvodu ústavne neudržateľné, ústavný súd nemá dôvod do právomoci najvyššieho súdu v otázke ustálenia prípustnosti dovolania na základe prítomnosti zákonom predpokladaného dovolacieho dôvodu zasahovať“.

71. Dovolateľ v rámci podaného dovolania položil aj štvrtú otázku: „Aké právne dôsledky by malo odvolanie plnej moci v prípade dojednania podielovej odmeny medzi sporovými stranami?“. Dovolací súd v tomto smere zdôrazňuje, že už z jej samotnej formulácie vyplýva čisto hypotetický charakter, keďže v priebehu konania nebola preukázaná žiadna dohoda o dojednaní podielovej odmeny medzi sporovými stranami, a preto nemožno hovoriť o tom, že sa jedná o otázku zásadného právneho významu, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Okrem toho dovolací súd z obsahu súdneho spisu nezistil, že by uvedenú argumentáciu žalovaný použil už v konaní pred všeobecnými súdmi, čím ju je možné označiť za novo uvedenú skutočnosť, ktorej však nemožno priznať účinky ani v zmysle § 366 C.s.p., za naplnenia ktorých by bolo možné v konaní pred dovolacím súdom použiť prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie.

72. Predpokladom prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. a vôbec toho, aby sa dovolací súd mohol zaoberať tým, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá nebola dosiaľ riešená, je naformulovanie otázky, ktorú dovolací súd posúdi ako otázku predbežnú a v prípade, že dospeje k záveru o prípustnosti dovolania, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu meritórne preskúma. Na základe uvedeného dovolací súd uzatvára, že prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. v prípade štvrtej hypotetickej otázky (bod 55. písm. d/ tohto rozhodnutia) položenej dovolateľom nie je daná, preto sa ani s touto (rovnako ako druhou právnou otázkou - bod 55. písm. b/ tohto rozhodnutia) dovolací súd bližšie nezaoberal.

73. Dovolací súd záverom dodáva, že za relevantné vymedzenie dovolacieho dôvodu v súlade s § 432 ods. 1 a 2 C.s.p., nemožno považovať argumenty žalovaného uvedené v dovolaní, z ktorých je zrejmá v zásade jeho nespokojnosť s vyvodením skutkových zistení a záverov konajúcich súdov. Samotná polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či nesúhlas s právnymi závermi konajúcich súdov a kritika ich prístupov zvolených pri právnom posudzovaní veci, významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 C.s.p., resp. § 432 ods. 2 C.s.p.

74. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že prípustnosť dovolania žalovaného podľa § 421 ods. 1 C.s.p., nie je procesne daná, preto jeho dovolanie podľa § 447 písm. c/, f/ C.s.p., odmietol.

75. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

76. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v

znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.